

Gospodarske novice.

Občna colna tarifa za Italijo

se je s postavo od 23. julija števil. 320. nekoliko premenila in se je, kakor c. k. ministerstvo za trgovino trgovinski in obrtni zbornici naznanja, colnina pri izvožnji iz Italije preklicala za te stvari: vole in bike, krave, telice ali junice, junce bike ali mlade bike, teleta, prešiče, meso frišno in pripravljeno, kuretino in sir. To blago se odslej prosto vsake izvoznine iz Italije v Avstrijo in na Ogersko izvažati sme in se tedaj v Avstriji le ona colnina plača, katero določuje tarifa za blago italijanskega izvira ali dela pri vvožnji na Avstro-Ogersko.

Komisija zoper trtno uš

se je osnovala za mariborsko glavarstvo na Štajarskem. Predsednik jej je c. k. okrajni glavar, komisijonarji pa so načelniki okrajnih zastopov, kmetijskih podružnic, vinorejskih društev in vinorejskih okolišev ali sekcij. Komisija pričela je delovanje dne 15. avgusta. Gledala bo strogo na izvršitev postave, ki je bila proglašena zavoljo zatiranja trtne uši. Kdor zapazi znamenja, da se trtna uš nahaja v vinogradu, ta je dolžen reč takoj naznaniti županu, ta pa okrajnemu glavarju. Od politične gospodske potem zaukazane naredbe morajo se natančno izvrševati, če ne, se naloži kazen do 300 gl.

C. k. ministerstvo za trgovino

naznanja trgovinski in obrtni zbornici v Ljubljani, da se mora na Nizozemskem (Niederlande) od sledečih stvari dac ali colnina plačevati: od jesiha, piva, opojnih žganic, klavne živine, cukra, vina, soli in mila. Natančna določila o tem dacu se nahajajo v listu 34. tednika „Austria“ od 20. avgusta t. l., zvedó se pa tudi v pisarni trgovinske zbornice v Ljubljani.

Preskušnja na slovenski kmetijski šoli v Gorici,

katera stoji pod vodstvom prof. Povšeta, je bila na sv. Jerneja dan. Kakor „Soča“ poroča, so se te preskušnje vpricho obilo poslušalcev in izvedencev prav dobro izvršile, kajti učenci niso kazali samo izvrstnega teoretičnega znanja v različnih strokah kmetijstva, temveč tudi sposobnost in moč za praktična dela. Dovršilo je letos to šolo 6 učencev: dva z izvrstnim, dva s prav dobrim in dva z dobrim vspehom. — Prihodnje šolsko leto se prične 15. septembra in se sprejmó za učence v slovenski oddelek mladeniči, ki so spolnili 15. leto, in so krepke postave, brati in pisati znajo, ter dokažejo lepo нравno vedenje. Določenih je 8 štipendij po 100 gold. za sinove poljedelcev. Prošnje za sprejem naj se vložé do 7. septembra.

Podučne stvari.

Kako nevaren je preobilen užitek sadja,

naj, kakor poroča časnik „Der Obstgarten“, posebno mladini služi sledeča dogodba v svarilo: Delavec Jahn v vasi K. je nedavno v krogu svojih prijateljev izrekel, da sne dva litra češenj s peškami vred takoj, če se mu obljubijo 4 kozarci piva, ako bi dobil stavo. Ker so mu prijatelji še več obljubili, poslal je takoj po češnje, katere je res v kratkem času pojedel. A ni bilo potreba dolgo čakati žalostnih nasledkov. Kmalu začelo je predrznega človeka tako po želodci griziti, da

je hudo bljuval ter predno so mogli dobiti zdravnika, bil je mrtev.

Národno-gospodarske stvari.

Šolske hranilnice.

Ko so se bili pri nas začeli sem ter tje oglašati nekateri časopisi za vpeljavo poštnih hranilnic, kakoršne na Angleškem, Francoskem in Italijanskem poslujejo uže nekoliko let z najboljšim vspehom in blagodarnim vplivom, čuli so se proti njim takoj neutemeljeni predsodki, in še celó nekatere trgovinske in obrtnijske zbornice izrekle so se bile v tem smislu. Še le sedanja vlada, kateri je — kakor to dokazuje vse njeno delovanje — v resnici ležeče na tem, da pripomore državljanom do večega blagostanja, morala je vse te predsodke razpršiti s tem, da se je — nečakajoč inicijative iz ljudskega zastopa — začela sama zanimati za stvar ter izdelovati postavni načrt za vpeljavo tako potrebnih in koristnih poštnih hranilnic.

V 32. št. „Novic“ omenjeno je bilo, da je prvotni namen poštnih hranilnic izpodbujati ljudstvo k varčnosti, kar se doseže s tem, da mu je na več krajih in brez posebnih težav mogoče vsak znesek — naj si bode še tako neznamen — vložiti na obresti; denar, ki se bode vkladal v poštno hranilnico, pa da se bode porabil v povzdigo kmetijstva in obrtnije.

Ker so poštno hranilnice iznajdba francoskega uma, naj mi bode dovoljeno spregovoriti tudi o tem, kako si Francozi veliko udeležbo pri istih zagotavljajo s tem, da uže pri svojih mladih državljanih — šolarjih — izbujajo čut varčnosti. Znano je, da „Jaka obdrži, česar se Jakec nauči“. Posebne važnosti za gmotno stanje vsacega naroda je toraj, da je odgoja njegovih otrok uravnana tako, da se v nežni mladosti navadijo varčno živeti. Francozi so to važnost spoznali in država upeljala je s posebno postavo leta 1874. šolske hranilnice.

Vsacemu šolarju mogoče je one centime, katere dobiva od svojih starišev sem ter tje v dar, in katere bi sicer skoro gotovo izdal za kako nepotrebno igračo ali za slaščice, vložiti pri svojem učitelju na hranilnično knjižico. In res vložilo je do 1. januarija t. l. v 15.372 šolskih hranilnicah 302.841 šolarjev šest in pol milijonov frankov ali vsak šolar razmerno 21 frank. (8 gl. 50 krajc.).

Francoski minister Jules Ferry, iz čegar statističnih podatkov sem vzel te številke, je pa tudi mnenja, da je vpeljava šolskih hranilnic izbudila tudi pri odraščanih več čut varčnosti in v dokaz tega navaja, da — med tem, ko je do 1874. leta v vseh francoskih hranilnicah 2.170.000 strank vložilo 575 milijonov frankov — so te vloge do 1. januarija t. l. narastle do 1281 milijonov frankov, število štedilcev pa se je povišalo na 3 milijone in 838.000.

Po vsej pravici občudujemo Francoze zavoljo njihovega bogatstva in blagostanja; skušajmo jih toraj posnemati tudi v institucijah, katere so jih pripeljale do tega blagostanja, in ena teh važnih institucij, katera uže pri otrocih budi varčnost ter jih uči spoznavati vrednost denarja in jih tako obvaruje zapravljalivosti, katere se med nami žalibog le preveč nahaja — ena tacih vpeljav so tudi šolske hranilnice.

Vlada, katera bi nam te vpeljala, storila bi za povzdigo našega narodnega gospodarstva neizmerno mnogo. Prilika, da se ta misel sproži, pa se bode našim gospodom poslancem ponujala pri posvetovanji o postavi za